

Aan
de gemeenteraad

Datum 3 oktober 2023
Zaaknummer 2023-0140121
Betreft Vaststellen Begroting 2024

Vergadering van
Portefeuillehouder: Peter Heijkoop
Begrotingsprogramma Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht
Kernteam/Opgave: Versterking Bestuur & Organisatie - Planning & Control
Auteur: Anne-Marie Weistra
E-mail: a.weistra@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Japke Geertsma
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

de Begroting 2024 vast te stellen overeenkomstig het voorliggende ontwerp.

Deadline

3 oktober 2023, i.v.m. raadstraject en wettelijke inzendtermijn naar toezichthouder voor 15 november 2023.

Raadsvoorstel

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

1. Het college biedt jaarlijks de raad een ontwerp aan voor de begroting.
2. De raad stelt de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.
3. Het college zendt de door de raad vastgestelde begroting vergezeld van de begrotingsstukken, binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 november van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan gedeputeerde staten.

Wat is het doel?

Met deze begroting leggen wij u de kaders voor waarbinnen wij de door u vastgestelde doelstellingen bewerkstelligen. De begroting bevat een concrete vertaling van de autonome ontwikkelingen, indexaties en mutaties die zich tussen het moment van vaststellen van de Kadernota 2024 en de huidige begroting hebben voorgedaan of inzichtelijk zijn geworden. Er zijn in deze begroting geen knelpunten en dekkingsmaatregelen opgenomen. Wij vragen u de Begroting 2024 vast te stellen. Daarnaast brengen wij u in positie om een inhoudelijk debat te voeren over de beleidsdoelstellingen. Dit debat faciliteren wij met behulp van een digitale begroting.

Wat zijn per beslispoint de argumenten en wat is hierop de toelichting?

Ieder jaar stellen wij een begroting op waarin wij de beleids- en financiële doelstellingen voor het komende jaar beschrijven. Dit doen wij, zodat u uw kaderstellende rol kunt invullen en uw budgetrecht kunt uitoefenen. Wij vertalen de overeengekomen ambities en doelstellingen in plannen en activiteiten voor het komende jaar. Het eindresultaat hiervan is terug te vinden op de website: <https://dordrecht.begroting-2024.nl>. Een overzicht van alle eerder gepubliceerde P&C-documenten vindt u in het P&C-portal via <http://dordrecht.pcportal.nl>.

De Begroting 2024 is de tweede begroting die het huidige college voorlegt aan uw raad. We bouwen voort op de ingeslagen weg van de vijf focuspunten uit het Politiek akkoord 2022-2026. We zetten in op het realiseren van meer betaalbare woningen; een duurzame en groene stad; bestaanszekerheid en gelijke kansen; groei van de economie en arbeidsmarkt; en een veilige, leefbare en levendige stad. Zo geven we een verdere en blijvende impuls aan de langetermijnagenda voor de stad, beter bekend als de Agenda Dordrecht 2030. Het doel is om te groeien. Meer inwoners, met meer kwalitatieve banen, in een groene én levendige stad. We willen een stad zijn met een hoger welvaartsniveau, met een goede openbare ruimte en een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving. Daarbij is de ambitie dat Dordrecht in 2040 klimaatneutraal is. Dit vraagt om continue inzet, keuzes en investeringen, op de korte en lange termijn.

Tegelijkertijd is het van belang dat we ook oog houden voor de zorgen die nu spelen. We willen een schone en veilige leefomgeving voor onze inwoners. We blijven daarom onverminderd inzetten op het terugdringen van de uitstoot door Chemours. Denk ook aan de opvang van Oekraïense vluchtelingen en de zorgen van inwoners over het kunnen betalen van de energierekening. Door de forse inflatie en prijsstijgingen zijn de dagelijkse boodschappen flink duurder geworden. Dit zorgt voor grote financiële opgaven. Maar door de val van het kabinet voor de zomer van 2023 is nog altijd onduidelijk wat we hierin van het Rijk kunnen verwachten. Dat geldt niet in de laatste plaats voor de gemeentefinanciën, omdat vanaf 2026 net als voor alle andere Nederlandse gemeenten een groot financieel tekort dreigt. Helderheid op deze dossiers moet voor een nieuw te vormen kabinet dan ook hoge prioriteit hebben.

Wel hebben we ons eigen aandeel in het oplossen van het tekort en moeten we budget vrij gaan maken om toekomstige (vervangings)investeringen te kunnen bekostigen. Om dit mogelijk te maken, is een ombuigingstraject in voorbereiding op weg naar de Kadernota 2025. Zo willen we tot een meer gezonde huishouding komen. De inzet bij Kadernota 2024 was om een sluitende begroting voor 2024 te hebben, en voor 2025 een saldo dat dicht tegen neutraal zit. Zo creëren we ruimte voor een zorgvuldig ombuigingsproces gericht op een structurele oplossing voor de langere termijn. Dat is met deze begroting gelukt. Het ombuigingstraject doen we samen met de raad en langs verschillende lijnen. Waaronder begrotingsanalyse, beleidsmatige keuzes, nieuwe inkomsten of verhogen van inkomsten en financiële techniek. Het is een forse opgave, maar we starten op tijd.

Het financieel perspectief Begroting 2024 is als volgt:

	Bedragen x € 1.000			
	2024	2025	2026	2027
Eindsaldo Kadernota	146	-4.665	-28.023	-30.075
1. Autonome ontwikkelingen	2.009	2.227	2.276	1.375
2. Indexeren	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
3. Mutaties	23	980	112	649
Begrotingssaldo na bestemming	678	-2.958	-27.135	-29.551

In 2024 is sprake van een sluitende begroting en de daarop volgende jaren niet. Vanaf 2026 dreigt er, net als voor de meeste Nederlandse gemeenten, een groot financieel tekort. Onduidelijk is wat we vanaf 2026 van het Rijk kunnen verwachten. Wij sturen erop aan om bij de Kadernota 2025 beter inzicht te hebben in incidentele dekkingsbronnen die de begroting voorlopig sluitend kunnen houden. Indien nodig maken we een lijst van mogelijke maatregelen voor het geval het sluitend maken van de begroting met incidentele dekkingsbronnen niet lukt.

Na correctie van incidentele baten en lasten ontstaat het structurele begrotingssaldo. Dit structurele begrotingssaldo is in 2024 positief. Dat wil zeggen dat de structurele lasten volledig door structurele baten worden gedekt. Vanaf 2025 is het structurele saldo negatief.

	Bedragen x € 1.000			
	2024	2025	2026	2027
Eindsaldo Kadernota	146	-4.665	-28.023	-30.075
1. Autonome ontwikkelingen	2.009	2.227	2.276	1.375
2. Indexeren	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500
3. Mutaties	23	980	112	649
Begrotingssaldo na bestemming	678	-2.958	-27.135	-29.551
AF: incidentele reservemutaties	12.199	1.364	1.920	-5.224
AF: incidentele baten en lasten	-13.918	-2.447	-3.027	1.212
Structureel begrotingssaldo	2.397	-1.875	-26.028	-25.539
Totale baten	667.738	645.259	624.706	618.529
Structurele exploitatieruimte (% van totale baten)	0,4%	-0,3%	-4,2%	-4,1%

De structurele exploitatieruimte berekenen we door de structurele begrotingssaldo te delen door de totale baten. Dit is in 2024 licht positief en vanaf 2025 negatief. Hierdoor is in de Begroting 2024 geen financiële ruimte voor beleidswensen opgenomen.

Het begrotingssaldo wordt nader toegelicht onder de Financiële hoofdlijnen. De bijbehorende weerstandsratio bedraagt 1,1. Dit wordt nader toegelicht onder Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. In de Begroting 2024 (en het meerjarenperspectief) is de Septemercirculaire 2023 nog niet doorgerekend en verwerkt. Die doorrekening volgt, en ook de mutaties in de Begroting 2024 worden via een separaat raadsvoorstel septemercirculaire behandeld.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

In de begroting wordt bij diverse onderdelen ingegaan op de financiële positie van de gemeente en de bestaande risico's. Een samenvatting van de financiële positie is terug te vinden onder Algemeen/Financiële hoofdlijnen. De risico's worden beschreven onder de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

Geen.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Begroting 2023
Kadernota 2024

Hoe wordt dit betaald?

Dit voorstel zelf heeft geen financiële gevolgen.

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

Wij sturen de vastgestelde begroting voor 15 november 2023 naar de provincie Zuid-Holland.

Het college van Burgemeester en Wethouders

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 3 oktober 2023 inzake Vaststellen Begroting 2024 ;

gelet op artikel 191, lid 1 van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

de Begroting 2024 vast te stellen overeenkomstig het voorliggende ontwerp.

Aldus besloten in de vergadering van